

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра природничо-математичної, світоглядної освіти
та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи
_____ Наталія БОРБИЧ
« 04 » вересня 2024 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничо-математичної,
світоглядної освіти та інформаційних технологій
Протокол № 1 від 28.08.2024
Завідувач кафедри
_____ Тетяна БОРТНЮК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
Середня освіта (Музичне мистецтво)
_____ Анна ЗАРИЦЬКА
« 28 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК 5. Основи конституційного права

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

освітній ступінь **бакалавр**

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**

академічна група **11 ММ**

РОЗРОБНИК: Смолюк А.І., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Очна (денна) форма навчання	
	Спеціальність 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)	Статус освітнього компонента: Обов’язковий	
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр: 2-ий	
		Лекції 24	Семінари 16
		Самостійна робота 45	
		Консультації 5	
		Вид контролю: залік	

1.1. Анотація освітнього компонента

Проголошення і утвердження України суверенною державою зумовило розвиток суспільного і державного ладу в Україні на нових демократичних засадах. Сьогодні у Європі та у всьому світі відбуваються глобалізаційні процеси, які викликають потребу переосмислення соціальної ролі та функціонального призначення держави, органів державної влади, державних і недержавних інституцій, взаємовідносин держави і людини.

Докорінні зміни в Українському суспільстві зачіпають найважливіші проблеми політичного, економічного, соціального, національно-державного та правового характеру. Під впливом здійснюваних перетворень, змінюються роль і функції держави, зазнають змін призначення та функції державних органів, зміцнюється їх правова основа. Суспільні відносини, які складаються у сфері належності влади, її організації та здійснення, взаємовідносин влади із людиною і суспільством, становлять предмет конституційно-правового регулювання.

Освітній компонент «Основи конституційного права» покликаний забезпечити опанування студентами основних понять і категорій конституційного права, конституційно-правового регулювання у сфері функціонування суспільства і держави, взаємовідносин особи і держави.

Освітній компонент є необхідним для формування у майбутніх фахівців сучасного правового мислення, що базується на європейських цінностях, які ґрунтуються на визнанні і беззастережному сприйнятті найвищої цінності людини, її невідчужуваних прав і свобод. Курс дає змогу зрозуміти місце верховенства права в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також їх посадових та службових осіб, його роль в забезпеченні прав і свобод людини.

У ході вивчення освітнього компонента здобувач освіти ознайомиться з засадами конституційного ладу України, буде мати чітке уявлення про сучасне розуміння демократичної, правової, соціальної держави, набуде навички впевнено відшукувати правильні рішення у ситуаціях, які виникають в майбутній професійній діяльності, на основі верховенства права, вміло використовуючи Конституцію, закони, інші нормативні акти, зможе застосовувати ці вимоги при вирішенні конкретних завдань практичного характеру, запропонованих на семінарських заняттях, пов'язаних з його майбутньою діяльністю.

1.2. Мета та завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента – є ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними поняттями, якими оперує наука конституційного права, з конституційно-правовими основами побудови українського суспільства і держави, здійснення повновладдя народу України, основами правового статусу особи в Україні, системою та принципами організації та діяльності органів державної законодавчої, виконавчої, судової влади та органів місцевого самоврядування, їх повноваженнями.

Основні завдання вивчення освітнього компонента:

формування у здобувачів вищої освіти здатності до розуміння та оцінки конституційно-правових явищ;

набуття здобувачами вищої освіти знань, вмінь і навичок, що надають можливість вільно орієнтуватися у політико-правовій сфері суспільного життя, у чинному законодавстві, використовувати отримані знання у подальшій навчальній, професійній та іншій практичній діяльності;

формування у здобувачів вищої освіти високої політичної та правової свідомості, політичної та правової культури.

1.3. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити: Вступ до спеціальності, Безпека життєдіяльності.

Постреквізити: Психологія, Основи інклюзивної освіти та корекційної педагогіки, Виховна робота (пропедевтична практика).

1.4. Характеристика освітнього компонента

У результаті вивчення освітнього компонента «Основи конституційного права» у здобувачів освіти мають сформуватися **компетентності**, які відповідають сучасним вимогам підготовки бакалаврів.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності

ЗК–1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК–2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК–5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, дотримуючись етичних норм, принципів академічної доброчесності та нетерпимості до корупційних проявів.

ЗК–7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності

СК–3. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей.

Результати навчання:

ПРН згідно з ОПП

ПРН–17. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності та антикорупційної етики, авторського права та цифрової безпеки.

ПРН–24. Забезпечувати психологічну підтримку учнів, створювати безпечне, інклюзивне, доброзичливе освітнє середовище, забезпечувати виховання і навчання всіх учнів незалежно від їхнього соціокультурного контексту.

Результати навчання за освітнім компонентом

Бакалавр повинен:

Знати: сучасний стан й основні тенденції розвитку конституційного права України; сучасний стан конституційно-правового регулювання різних сфер суспільно-політичного життя в нашій країні; основні напрямки забезпечення правового становища особи та інститутів громадянського суспільства; конституційно-правовий статус органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні; державний та адміністративно-територіальний устрій України.

Уміти: здійснювати правову кваліфікацію подій і явищ, що відбуваються у різних сферах суспільного життя; давати правову оцінку правових актів, що складаються у процесі професійної діяльності або надходять від інших органів та посадових осіб; давати правову оцінку подій і явищ у суспільно-політичному житті України та зарубіжних країн, про які йдеться у засобах масової інформації; будувати професійну діяльність та стосунки з оточуючими на конституційних принципах (верховенство права, законність, пріоритет прав людини тощо).

2. Зміст освітнього компонента

Змістовий модуль І. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО – ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 1. Конституційне право – провідна галузь національного права

Поняття і предмет галузі конституційного права. Співвідношення термінів “конституційне право” і “державне право”. Місце та роль конституційного права в системі права України.

Система галузі конституційного права. Поняття та види конституційно-правових інститутів. Конституційно-правові норми: поняття, ознаки, види та структура. Специфіка конституційно-правових норм.

Джерела галузі конституційного права України. Види джерел та їх юридична природа. Поняття та види конституційно-правових відносин. Суб’єкти та об’єкти конституційно-правових відносин.

Відповідальність в конституційному праві. Суб’єкти та підстави конституційно-правової відповідальності. Конституційно-правова відповідальність посадових осіб та органів публічної влади.

Поняття, предмет та система науки конституційного права. Конституційне право як навчальна дисципліна.

Тема 2. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України

Поняття конституційного ладу та його співвідношення з державним ладом. Ознаки і принципи конституційного ладу України. Закріплення конституційного ладу в Конституції України.

Механізм української держави і її основні функції. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини – головний обов’язок української держави.

Народ – носій суверенітету і єдине джерело влади в Україні. Конституційне закріплення принципу народного суверенітету. Співвідношення народного, національного і державного суверенітету. Форми здійснення народовладдя в Україні.

Конституційне закріплення форми української держави. Україна – унітарна республіка. Основні риси республіканської форми правління. Види республік. Особливості республіканської форми правління в Україні.

Конституційні принципи культурної та мовної політики Української держави. Статус української мови як державної мови.

Тема 3. Основи правового статусу людини і громадянина. Громадянство України

Поняття і сутність правового статусу особи в державі. Основи правового статусу людини. Принципи основ правового статусу особи.

Поняття і юридична природа основних прав, свобод і обов’язків. Система основних прав і свобод людини і громадянина: політичні, громадянські, економічні, соціальні, культурні та екологічні.

Поняття і сутність громадянства. Особи з подвійним громадянством. Конституційні принципи громадянства України. Належність до громадянства України. Документи, які підтверджують належність до громадянства України.

Порядок набуття та припинення громадянства України. Органи, які розглядають питання, пов'язані з громадянством України. Особливості правового статусу в Україні іноземців та осіб без громадянства.

Тема 4. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні

Конституційні права, свободи людини і громадянина. Права і свободи людини і громадянина, їх співвідношення. Класифікація конституційних прав і свобод. Права людини і права громадянина. Особисті права і свободи. Політичні права і свободи. Соціально-економічні і соціально-культурні права. Поняття авторського права та суміжних прав. Механізми захисту авторського права та суміжних прав.

Конституційні обов'язки громадян України щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів. Обов'язок не заподіювати шкоди природі, культурній спадщині, відшкодування завданих збитків. Обов'язок сплачувати податки і збори в порядку й розмірах, встановлених законом. Обов'язок неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права й свободи, честь і гідність інших людей.

Тема 5. Народне волевиявлення

Поняття та види виборів. Виборче право і виборча система. Особливість виборчої системи України.

Принципи виборчого права і їх закріплення в Конституції України. Принципи вільних виборів. Загальне, рівне і пряме виборче право. Таємне голосування. Поняття виборчого процесу. Призначення виборів, утворення виборчих органів і виборчих округів. Виборчі дільниці. Порядок висування та реєстрація кандидатів у депутати. Агітаційна компанія. Права кандидатів і гарантії діяльності. Порядок проведення голосування, підрахунок голосів і встановлення результатів голосування. Повторне голосування і повторні вибори.

Поняття та види референдумів. Призначення та порядок проведення референдумів. Предмет всеукраїнського референдуму. Правова регламентація питань організації референдумів та визначення їх результатів. Правові наслідки референдуму. Зміна та відміна рішень, прийнятих референдумом.

Відповідальність за порушення виборчих прав громадян.

Змістовий модуль II. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИЩИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Тема 6. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України

Верховна Рада – єдиний орган законодавчої влади в Україні, парламент України. Функції Верховної Ради України. Чисельний склад та структура Верховної Ради України. Коаліція депутатських груп та фракцій у Верховній Раді України. Термін повноважень Верховної Ради України. Дострокове припинення повноважень Верховної Ради України.

Поняття статусу народного депутата України. Вільний депутатський мандат, несумісність депутатського мандата з іншими видами діяльності. Термін повноважень народного депутата України. Дострокове припинення повноважень народного депутата України. Права і обов'язки народного депутата України. Право депутатського запиту. Гарантії діяльності народного депутата України та механізм їх реалізації.

Компетенція Верховної Ради України: поняття, конституційне закріплення. Законодавча, установча та контрольна компетенція Верховної Ради України. Контрольні повноваження Верховної Ради України відносно Президента України та органів виконавчої влади.

Організація роботи Верховної Ради України. Органи та посадові особи Верховної Ради України. Порядок роботи Верховної Ради України. Чергові та позачергові сесії Верховної Ради України. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради України. Розгляд питань на пленарних засіданнях Верховної Ради України. Голосування в Верховній Раді України.

Законодавчий процес. Стадії законодавчого процесу. Суб'єкти права законодавчої ініціативи в Верховній Раді України. Прийняття законів. Промульгація законів Президентом України. Введення в дію законів та інших актів Верховної Ради України. Особливості проходження в Верховній Раді України конституційних законів.

Тема 7. Президент України

Поняття глави держави, юридичні форми глави держави. Функції Президента України. Порядок обрання Президента України. Законодавство про вибори Президента України.

Термін повноважень Президента України. Конституційні підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Відставка Президента України. Неможливість виконання Президентом України своїх обов'язків за станом здоров'я. Усунення Президента України з поста в порядку імпічменту Верховною Радою України. Виконання обов'язків Президента України у разі дострокового припинення повноважень Президента України.

Компетенція Президента України. Конституційні засади взаємовідносин Президента України і Верховної Ради України та його повноваження у сфері законодавчої влади. Конституційні засади взаємовідносин Президента України з органами виконавчої влади. Повноваження Президента України в області міжнародних відносин, оборони та охорони правопорядку, прав і свобод громадян України.

Акти Президента України.

Тема 8. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні

Поняття та зміст виконавчої влади. Поняття уряду держави та його функції.

Склад Кабінету Міністрів України. Порядок формування Кабінету Міністрів. Конституційний порядок призначення на посаду Прем'єр-міністра України. Компетенція Кабінету Міністрів України. Основні форми роботи Кабінету Міністрів України. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України. Відповідальність Кабінету Міністрів України. Відставка Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів України.

Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: система, порядок формування. Основні завдання та функції міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України.

Тема 9. Конституційні засади судової влади в Україні

Суди – виключні органи правосуддя в Україні. Система судів. Верховний Суд України. Загальне поняття й основні напрямки діяльності. Структура і склад Верховного Суду України. Спеціалізовані та апеляційні суди в Україні.

Основні засади судочинства в Україні. Правовий статус суддів. Вимоги до кандидатів на посаду судді України. Порядок призначення суддів. Гарантії незалежності суддів. Органи суддівського самоврядування. Вища рада правосуддя: порядок формування, склад, основні функції і повноваження.

Конституційний Суд – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Склад та порядок формування Конституційного Суду та його склад. Функції та повноваження Конституційного Суду України. Порядок діяльності Конституційного Суду і процедури розгляду ним справ.

Тема 10. Конституційні засади місцевого самоврядування

Поняття місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування як елемент основ конституційного ладу України. Ознаки місцевого самоврядування. Правова, організаційна і фінансова автономність органів місцевого самоврядування.

Міжнародно-правове регулювання питань місцевого самоврядування. Європейська Хартія про місцеве самоврядування.

Місцеве самоврядування за Конституцією України 1996 р. Система принципів і органів місцевого самоврядування. Порядок формування органів місцевого самоврядування. Сільські, селищні міські ради. Виконавчі органи сільських, селищних та міських рад. Матеріальна і фінансова основа самоврядування.

Функції і повноваження та акти органів місцевого самоврядування. Гарантії здійснення повноважень і відповідальність місцевого самоврядування.

3. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Форми роботи/ контролю*
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
лекції		семінар	Ср		
2 семестр					
Змістовий модуль 1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО – ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА					
Тема 1. Конституційне право – провідна галузь національного права	9	2	-	7	УО, ДС
Тема 2. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України	9	2	2	5	УО, ДС, Т
Тема 3. Основи правового статусу людини і громадянина. Громадянство України	8	2	2	4	УО, ДС, Т
Тема 4. Конституційні права, свободи та обов’язки людини і громадянина в Україні	9	4	2	3	УО, ДС, Т
Тема 5. Народне волевиявлення	7	2	1	4	УО, ДС, Т
Модульний контроль 1	1		1		МК
Разом за змістовим модулем 1	43	12	8	23	
Змістовий модуль 2. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИЩИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ					
Тема 6. Конституційно-правовий статус Верховної ради України	9	4	2	3	УО, ДС
Тема 7. Президент України	8	2	2	4	УО, ДС, Т
Тема 8. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні	8	2	-	6	УО, ДС, Т
Тема 9. Конституційні засади судової влади в Україні	8	2	2	4	УО, ДС, Т
Тема 10. Конституційні засади місцевого самоврядування	8	2	1	5	УО, ДС, П
Модульний контроль 2	1		1		МК
Разом за змістовим модулем 2	42	12	8	22	
Консультації ¹	5				
Усього годин	90	24	16	45	

*Форми роботи/контролю: УО – усне опитування, ПО – письмове опитування, ДС – дискусія, Т – тести, ІЗ – індивідуальне завдання, РМГ – робота в малих групах, П – презентація результатів виконаних завдань та досліджень, МК – модульний контроль, Е – есе, АТ – аналіз твору.

4. Темі лекційних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО – ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА			
1.	1	Лекція 1. Конституційне право – провідна галузь національного права	2
2.	2	Лекція 2. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України	2
3.	3	Лекція 3. Основи правового статусу людини і громадянина. Громадянство України	2

¹ Згідно з затвердженим у встановленому порядку графіком.

4.	4	Лекція 4. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні	4
5.	5	Лекція 5. Народне волевиявлення	2
Змістовий модуль 2. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИЩИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ			
6.	6	Лекція 6. Конституційно-правовий статус Верховної ради України	4
7.	7	Лекція 7. Президент України	2
8.	8	Лекція 8. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні	2
9.	9	Лекція 9. Конституційні засади судової влади в Україні	2
10.	10	Лекція 10. Конституційні засади місцевого самоврядування	2
Разом			24

5. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО – ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА			
1.	2	Семінар 1. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України	2
2.	3	Семінар 2. Основи правового статусу людини і громадянина. Громадянство України	2
3.	4	Семінар 3. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні	2
4.	5	Семінар 4. Народне волевиявлення	1
5.	Теми 1 – 5	Модульний контроль 1	1
Змістовий модуль 2. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИЩИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ			
6.	6	Семінар 5. Конституційно-правовий статус Верховної ради України	2
7.	7	Семінар 6. Президент України	2
8.	9	Семінар 7. Конституційні засади судової влади в Україні	2
9.	10	Семінар 8. Конституційні засади місцевого самоврядування	1
10.	Теми 6 – 10	Модульний контроль 2	1
Разом			16

6. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях. Формами контролю є тести, контрольні роботи, індивідуальні завдання, індивідуальні проєкти (презентації з дослідженої проблеми), переклади, усні опитування.

Самостійна робота здобувачів освіти включає: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з освітнього компонента впродовж семестру; підготовку до всіх видів підсумкового контролю; роботу в студентських наукових гуртках, семінарах тощо; участь у науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах тощо.

Назва теми	Усього год. самостійної роботи / Завдання	Література	Контрольні заходи
Тема 1. Конституційне право – провідна галузь національного права	7 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 2, 4, 7, 9, 10 Допоміжна: 14, 16, 25, 31 Норм. акти: 1, 3, 29	Усне опитування, тести, виступ
Тема 2. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України	5 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 4, 7, 9 Допоміжна: 1, 2, 6, 10, 19 Норм. акти: 1, 3, 25, 29	Усне опитування, тести, виступ
Тема 3. Основи правового статусу людини і громадянина. Громадянство України	4 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 2, 4, 7, 9, 10 Допоміжна: 5, 19, 27, 29 Норм. акти: 4,5,9,14,15,16,28,40	Усне опитування, тести, виступ
Тема 4. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні	3 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 4, 7, 11 Допоміжна: 16, 21, 26 Норм. акти: 1,4,5,6,7,8,12,15,16,28	Усне опитування, тести, виступ
Тема 5. Народне волевиявлення	4 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 2, 4, 7, 9, 10 Допоміжна: 14, 16 Норм. акти: 1, 2, 26, 39	Усне опитування, тести, виступ
Тема 6. Конституційно-правовий статус Верховної ради України	3 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 4, 7, 11 Допоміжна: 8, 32 Норм. акти: 1, 19, 27, 32, 36	Усне опитування, тести, виступ
Тема 7. Президент України	4 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 4, 7, 11 Допоміжна: 14, 16 Норм. акти: 1, 25, 27, 28, 31	Усне опитування, тести, виступ
Тема 8. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні	6 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 1, 2, 4, 7, 11 Допоміжна: 7, 17, 22 Норм. акти: 1,13,18,21,23,	Усне опитування, тести, виступ

		24,33,38	
Тема 9. Конституційні засади судової влади в Україні	4 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 2, 4, 7, 9, 10 Допоміжна: 3, 9, 11, 20, 24, 33 Норм. акти: 1,10,11,17,20,37	Усне опитування, тести, виступ
Тема 10. Конституційні засади місцевого самоврядування	5 год. Опрацювати рекомендовану літературу; підготуватися до висвітлення й обговорення контрольних питань	Основна: 2, 4, 7, 9, 10 Допоміжна: 16, 23, 34 Норм. акти: 1,13,22,34,35,41	Усне опитування, тести, виступ
Разом:	45		

8. Методи навчання

У процесі викладання освітнього компонента для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти передбачене застосування як активних, так і інтерактивних методів та навчальних технологій, серед яких: словесні, наочні, практичні, дидактичні, практико-теоретичні, пошукові, науково-дослідницькі, індуктивно-дедуктивні, дискусійні, метод моделювання, кейс-технології, мікро-викладання тощо.

9. Форми контролю знань та критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Поточний контроль знань здобувачів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях, практичну та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі **заліку** (усно).

Залік є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю. Залік передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності. Інформація, яка подається здобувачем під час відповіді, повинна бути послідовною, чіткою та аргументованою.

Критерії оцінювання на семінарських (практичних) заняттях

5 балів (високий рівень) – здобувач освіти демонструє ґрунтовні, системні знання з теми заняття; повно і аргументовано розкриває теоретичні положення, коректно оперує понятійно-термінологічним апаратом; активно бере участь у дискусіях, висловлює власні судження, наводить приклади з педагогічної практики; самостійно та творчо виконує практичні завдання, виявляє здатність до аналізу, узагальнення та рефлексії; дотримується принципів академічної доброчесності та культури фахового спілкування.

4 бали (достатній рівень) – здобувач освіти володіє основним обсягом навчального матеріалу, правильно відтворює ключові положення теми; відповіді є логічними, але потребують часткових уточнень або доповнень; бере участь у обговоренні, виконує практичні завдання з незначними неточностями; демонструє розуміння зв'язку теорії з практикою, але без глибокого аналізу.

3 бали (середній рівень) – здобувач освіти відтворює навчальний матеріал фрагментарно, допускає помилки у термінах або логіці викладу; відповіді є неповними, поверховими, потребують постійної допомоги викладача; практичні завдання виконуються частково або з помітними недоліками; пасивно бере участь у роботі на занятті.

2–1 бал (низький рівень) – здобувач освіти має суттєві прогалини у знаннях навчального матеріалу; не може самостійно сформулювати відповідь або виконати практичне завдання; не виявляє розуміння основних понять і змісту теми; не бере участі в обговоренні або порушує вимоги академічної доброчесності.

0 балів – відповідь відсутня.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

5 балів – самостійна робота виконана в повному обсязі та у визначені терміни; завдання розкрито відповідно до вимог і методичних рекомендацій; матеріал подано логічно, структуровано та грамотно; продемонстровано розуміння теми, уміння аналізувати навчальний матеріал і робити обґрунтовані висновки; використано рекомендовані джерела; дотримано вимог академічної доброчесності та культури оформлення.

4 бали – завдання виконані повністю, але з деякими огріхами; здобувач освіти самостійно здійснює інформаційний пошук і володіє способами систематизації інформації; у власній аргументації використовує загально-відомі докази, робить висновки і самостійно приймає рішення у складних ситуаціях; критично ставиться до отриманої від викладача інформації; наводить аргументи, робить необхідні висновки; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних і нестандартних навчальних ситуаціях.

3 бали – завдання виконано з допомогою викладача й відзначається неповнотою викладу думок; здобувач освіти не завжди вміє чітко і точно інтерпретувати отриману інформацію у контексті своєї діяльності; вільно застосовує вивчений матеріал лише у стандартних навчальних ситуаціях; має стійкі навички роботи з конспектом; усвідомлює, якою інформацією з окремого питання володіє, а якою – ні; вибирає відомі способи дій для виконання фахових завдань.

2 бали – завдання виконано фрагментарно після консультації з викладачем; здобувач освіти усвідомлює недостатній обсяг інформації; застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з одного джерела; має фрагментарні уявлення про роботу з науковими джерелами; виявляє розуміння висновків з певного питання; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу.

1 бал – завдання виконано фрагментарно під керівництвом викладача; у здобувача освіти необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією не сформовані; здобувач освіти має елементарні вмінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань; більшість навчальних завдань не виконано.

0 балів – завдання не виконано.

Критерії оцінювання змістового модуля

10–9 балів (високий рівень) – здобувач освіти демонструє ґрунтовні, системні знання з теми заняття; повно і аргументовано розкриває теоретичні положення, коректно оперує понятійно-термінологічним апаратом; активно бере участь у дискусіях, висловлює власні судження, наводить приклади з педагогічної практики; самостійно та творчо виконує практичні завдання, виявляє здатність до аналізу, узагальнення та рефлексії; дотримується принципів академічної доброчесності та культури фахового спілкування.

8–6 балів (достатній рівень) – здобувач освіти володіє основним обсягом навчального матеріалу, правильно відтворює ключові положення теми; відповіді є логічними, але потребують часткових уточнень або доповнень; бере участь у обговоренні, виконує практичні завдання з незначними неточностями; демонструє розуміння зв'язку теорії з практикою, але без глибокого аналізу.

5–4 бали (середній рівень) – здобувач освіти відтворює навчальний матеріал фрагментарно, допускає помилки у термінах або логіці викладу; відповіді є неповними, поверховими, потребують постійної допомоги викладача; практичні завдання виконуються частково або з помітними

недоліками; пасивно бере участь у роботі на занятті.

3–1 бал (низький рівень) – здобувач освіти має суттєві прогалини у знаннях навчального матеріалу; не може самостійно сформулювати відповідь або виконати практичне завдання; не виявляє розуміння основних понять і змісту теми; не бере участі в обговоренні або порушує вимоги академічної доброчесності.

0 балів – відповідь відсутня.

Критерії оцінювання заліку з ОК «Основи конституційного права»

30–26 балів (високий рівень) – здобувач освіти демонструє ґрунтовні, системні та цілісні знання з усіх розділів освітнього компонента; повно, логічно й аргументовано розкриває теоретичні питання, коректно використовує фахову термінологію; виявляє усвідомлене розуміння специфіки професійної діяльності вчителя музичного мистецтва, ролі освітнього компонента у формуванні професійної компетентності; у відповідях наводить приклади з освітньої та музично-педагогічної практики; демонструє здатність до аналізу, узагальнення, критичного мислення та рефлексії; дотримується принципів академічної доброчесності та культури фахового мовлення.

25–21 бал (достатній рівень) – здобувач освіти володіє основним обсягом навчального матеріалу, правильно відтворює ключові поняття й положення курсу; відповіді є послідовними та логічними, проте потребують окремих уточнень або поглиблення; демонструє розуміння змісту та завдань професійної підготовки вчителя музичного мистецтва, зв'язку теорії з практикою; приклади наведено, але без глибокого аналізу; допускає незначні неточності у формулюваннях.

20–15 балів (середній рівень) – здобувач освіти відтворює навчальний матеріал фрагментарно, знання мають репродуктивний характер; відповіді є неповними, поверховими, з помилками у термінології або логіці викладу; розуміння професійної спрямованості освітнього компонента є частковим; приклади з практики поодинокі або формальні; відповіді часто потребують допомоги та навідних запитань викладача.

14–1 бал (низький рівень) – здобувач освіти має суттєві прогалини у знаннях змісту освітнього компонента; не розуміє основних понять і завдань курсу; не може самостійно та логічно сформулювати відповідь на поставлені питання; не виявляє усвідомлення специфіки майбутньої професійної діяльності; допускає грубі помилки або відмовляється від відповіді; порушує вимоги академічної доброчесності.

0 балів – відповідь відсутня.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЗАЛІК

1. Визначте поняття і предмет конституційного права України.
2. Охарактеризуйте методи конституційного права України.
3. Охарактеризуйте систему конституційного права України.
4. Проаналізуйте поняття конституційно-правових відносин.
5. Проаналізуйте джерела конституційного права.
6. Дайте оцінку Конституції України як джерелу конституційного права.
7. Проаналізуйте зв'язок конституційного права з іншими галузями права.
8. Визначте поняття і сутність конституції.
9. Визначте поняття конституційного ладу.
10. Визначте поняття і зміст засад конституційного ладу України.
11. Проаналізуйте принцип гуманізму у Конституції України.
12. Охарактеризуйте суверенітет народу України.
13. Дайте оцінку республіканській формі правління України.
14. Охарактеризуйте унітарний державний устрій України.
15. Проаналізуйте конституційно-правові ознаки України як суверенної держави.
16. Дайте оцінку Україні як демократичній державі.
17. Визначте Україну як соціальну державу.
18. Дайте оцінку конституційно-правовим ознакам України як правової держави.
19. Визначте економічні засади конституційного ладу України.
20. Визначте політичні та ідеологічні засади конституційного ладу України.

21. Обґрунтуйте соціальні засади конституційного ладу України.
22. Проаналізуйте духовно-культурні засади конституційного ладу України.
23. Проаналізуйте засоби захисту конституційного ладу України.
24. Визначте поняття і структуру конституційно-правового статусу особи.
25. Визначте поняття і зміст громадянства.
26. Проаналізуйте принципи громадянства України.
27. Охарактеризуйте належність до громадянства України.
28. Проаналізуйте підстави та форми набуття громадянства України.
29. Проаналізуйте підстави та форми припинення громадянства України.
30. Охарактеризуйте повноваження державних органів, що вирішують питання громадянства.
31. Визначте основні риси і види конституційно-правового статусу особи.
32. Проаналізуйте структуру і зміст конституційно-правового статусу особи.
33. Визначте принципи конституційно-правового статусу особи.
34. Дайте оцінку поняття і видів основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.
35. Визначте громадянські (особисті) права та свободи людини і громадянина в Україні.
36. Проаналізуйте політичні права і свободи громадян України.
37. Проаналізуйте соціальні, економічні та культурні права та свободи людини і громадянина в Україні.
38. Розкрийте поняття авторського права та суміжних прав.
39. Проаналізуйте механізми захисту авторського права та суміжних прав.
40. Визначте конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні.
41. Проаналізуйте механізм реалізації, гарантії та захист прав і свобод людини і громадянина в Україні.
42. Дайте оцінку обмеженням конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні.
43. Проаналізуйте поняття та основні форми безпосередньої демократії.
44. Проаналізуйте поняття і види виборчої системи.
45. Охарактеризуйте виборчу систему України та її принципи.
46. Дайте оцінку порядку організації та проведення виборів народних депутатів України.
47. Проаналізуйте поняття і види референдумів.
48. Визначте порядок організації та проведення всеукраїнського референдуму.
49. Проаналізуйте поняття і сутність законодавчої влади.
50. Визначте функції та повноваження Верховної Ради України.
51. Проаналізуйте склад та структуру Верховної Ради України.
52. Проаналізуйте правовий статус народного депутата України.
53. Проаналізуйте організаційно-правові засади діяльності Верховної Ради України.
54. Охарактеризуйте законодавчий процес.
55. Визначте конституційно-правовий статус Президента України.
56. Проаналізуйте вибори Президента України.
57. Дайте оцінку механізму дострокового припинення повноважень Президента України.
58. Визначте поняття, сутність і функції органів державної виконавчої влади.
59. Проаналізуйте конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.
60. Проаналізуйте конституційно-правовий статус міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.
61. Проаналізуйте Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції.
62. Визначте судову систему України.
63. Визначте правовий статус суддів.
64. Проаналізуйте основні засади здійснення правосуддя.
65. Проаналізуйте конституційно-правовий статус Вищої ради правосуддя.
66. Проаналізуйте конституційно-правовий статус прокуратури.
67. Проаналізуйте адміністративно-територіальний устрій України.
68. Проаналізуйте поняття та юридичну природу місцевого самоврядування.
69. Визначте систему місцевого самоврядування України та її елементи.
70. Дайте оцінку форм здійснення місцевого самоврядування в Україні.

2 семестр

Поточний, модульний контроль та самостійна робота												Залік	Всього
ЗМ 1 (35 балів)						ЗМ 2 (35 балів)							
T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	(T ₁ -T ₅)	МК ₁	T ₆	T ₇	T ₉	T ₁₀	(T ₆ -T ₁₀)	МК ₂	30	100
C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	СР	C ₄	C ₅	C ₆	C ₇	C ₈	СР	C ₈		
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10		

Умовні позначення: С – семінарське заняття, СР – самостійна робота, ІЗ – індивідуальне завдання, МК – модульний контроль, З – залік, ПК – поточний контроль.

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	шкала ЄКТС	оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

10. Політики курсу

10.1. Політика щодо відвідування

Здобувач освіти повинен відвідувати всі види занять, передбачені навчальним планом, згідно з розкладом. Графік консультацій із освітнього компонента оприлюднений на інформаційному стенді кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій. У разі відсутності здобувача на занятті він зобов'язаний його відпрацювати.

10.2. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен самостійно виконати всі завдання семінарських занять, а, у випадку запозичень інформації, зобов'язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення різних форм оцінювання знань заборонено.

Використання інструментів штучного інтелекту в освітній діяльності здійснюється у межах вимог академічної доброчесності. Здобувач освіти зобов'язаний використовувати технології штучного інтелекту відповідально, прозоро та етично, з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

10.3. Політика щодо дотримання термінів виконання завдань

Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання семінарських робіт у терміни, які встановлює викладач. Індивідуальну роботу здобувач освіти виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначених викладачем завдань і термінів. У випадку відсутності здобувача освіти на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (заліку) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати усі теми. Ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з освітнього компонента за графіком, визначеним викладачем.

10.4. Політика щодо визнання результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулю, темі (темам), що передбачені робочою програмою освітнього компонента, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з «Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради».

10.5. Політика щодо перезарахування попередньо здобутих результатів навчання.

Перезарахування результатів навчання з освітнього компонента «Основи конституційного права» здобувачам освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які вступили на основі диплома фахового молодшого бакалавра, здійснюється відповідно до чинного законодавства України та нормативних документів Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Згідно з рішенням кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій (протокол № 8 від 26.06.2024) за освітнім компонентом передбачено перезарахування попередньо здобутих результатів навчання в обсязі 3 кредити ЄКТС у формі здачі академічної заборгованості (3 кредити ЄКТС).

Перезарахування результатів навчання ухвалюється Комісією з перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці здобувачам освіти ОС бакалавр на основі фахового молодшого бакалавра на підставі заяви здобувача вищої освіти та комплексного аналізу документів про попередню освіту, обсягу та рівня здобутих програмних результатів навчання та додаткового фахового оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей відповідно до програмних результатів навчання освітньо-професійної програми ОС бакалавр.

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Конституція України. Науково-практ. коментар / редкол.: Р. О. Стефанчук та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Конст. Суд. України. Київ : К.І.С., 2024. 756 с.
2. Конституційне право України : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Т. М. Слінько ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 590 с.
3. Конституційне право : підручник / за заг. ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзь, М. І. Марчука; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. 483 с.
4. Конституційне право України : підручник / [Алмаші І. М. та ін. ; уклад. В. В. Берч] ; Ужгород. нац. ун-т, Юрид. ф-т, Каф. конституц. права та порівнял. правознавства. 10-те (ювіл.) вид., перероб. та допов. Ужгород : РікУ, 2020. 500 с.
5. Конституційне право України: Методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Уклад. Н.А. Сердюк., В.В. Карпунцов. Київ–Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2020. 82 с.
6. Конституційне право України та зарубіжних країн : навч.-метод. посіб. / Філіппов С., Мота А., Петrenchенко С.; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Богдана Хмельницького. Київ : Видавництво Людмила, 2021. 263 с.

7. Конституційне право : навч.-метод. посібник; за заг. ред. Д. Терлецького; НУ «ОЮА». Одеса : Фенікс, 2023. 200 с.
8. Нестерович В. Ф. Практикум з Конституційного права України. Київ : Вид-во Ліра-К, 2018. 640 с.
9. Пересада О. М. Конституційне право України : навч. посіб. в табл. та схемах / МВС України, Донец. юрид. ін-т. Київ : Дакор, 2020. 247 с.
10. Совгіря О. В., Шуклін Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 556 с.
11. Тертишник В. М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430с.

11.2. Нормативні акти

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Виборчий кодекс України : Закон України від 19.12.2019 № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#n4127>
3. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 № 55-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
4. Загальна декларація прав людини: Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4.11.1950 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Резолюція Генеральної Асамблеї ООН А/RES/2200 А (XXI) від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Резолюція Генеральної Асамблеї ООН А/RES/2200 А (XXI) від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.08.2011 № 3671-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
10. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19/conv#Text>
11. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text>
12. Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту соціальних, трудових та інших прав фізичних осіб, у тому числі під час воєнного стану, та спрощення обліку робочих місць для осіб з інвалідністю: Закон України від 18.10.2022 № 2682-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2682-20#Text>
13. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану: Закон України від 12.05.2022 № 2259-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2259-20#Text>
14. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III (зі змін.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
15. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
16. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
17. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
18. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
19. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 № 116/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>
20. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>

21. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
23. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
24. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
25. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07.2021 № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
26. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III (зі змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
27. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності : Указ Президента від 10.06.1997 № 503/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97#Text>
28. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
29. Про проголошення незалежності України : Постанова Верховної Ради УРСР від 24.08.1991 № 1427-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text>
30. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
31. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80/ed20230729#Text>
32. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI (зі змін.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>
33. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>
34. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>
35. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text>
36. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>
37. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
38. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
39. Про Центральну виборчу комісію : Закон України від 30.06.2004 № 1932-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-15#Text>
40. Хартія основних прав Європейського Союзу, Європейський Союз, 7 грудня 2000 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524.
41. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

11.3. Допоміжна

1. Барабаш Ю. Окремі питання модернізації конституційних засад виборчого права України. *Право України*. 2013. № 5. С. 46.
2. Батанов О. Конституційно-правові проблеми територіального устрою України : доктринальні та прикладні аспекти. *Право України*. 2014. № 9. С. 11–21.
3. Бисага Ю. М. Форми участі народу у процесі здійснення правосуддя в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер., Право*. 2014. Вип. 26. С. 56–59.
4. Бориславська О. Конституційний Суд України: наступний етап розвитку чи початок нової ери? *Український часопис конституційного права*. 2018. № 1.

5. Васильченко О. Сучасний зміст конституційного принципу рівності прав і свобод людини і громадянина. *Право України*. 2017. № 7. С. 47–55.
6. Головатий С. П. Тріада європейських цінностей – верховенство права, демократія, права людини – як основа українського конституційного ладу (частина третя: права людини). *Право України*. 2015. № 1. С. 13–92.
7. Дорофєєв О. В., Щетініна Т. О., Якубенко О. П. Створення центральних органів виконавчої влади у сфері електронного урядування. *Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека»*. 2021. № 6 (22). С. 42–48;
8. Зозуля О. І. Конституційно-правові засади становлення комітетів і тимчасових комісій Верховної Ради України. *Право і безпека*. 2017. № 4 (67). С. 29–34.
9. Коваленко В. Конституційний Суд України як ключова інституція в механізмі гарантій прав і свобод людини в Україні. *Вісник Конституційного Суду України*. 2014. № 2. С. 66–73.
10. Конституція та засади конституційного ладу України у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за ред. Є. І. Григоренко, О. С. Передерій. Харків : ХУПС, 2010. 171 с.
11. Конституція України в актах Конституційного Суду України : аналітичний огляд та коментар / за ред. А. Стрижак. Київ: Ін Юре, 2010. 629 с.
12. Конституційне право України : навч. посіб. для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, І. І. Дахова, та ін. Харків : Право, 2020. 328 с.
13. Конституційне право України : прагматичний курс : навч. посіб. / за заг. ред. Афанасьєвої М. В., Єзерова А. А. Одеса : Юридична література, 2017. 256 с.
14. Конституційне право України : темат. слов. / за ред. В. В. Галунька. Херсон: Херсон. міська друк., 2010. 131 с.
15. Конституційне право України. Тестові завдання : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. д-ра юрид. наук, зав. каф. публ. права Руслани Гаврилюк ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2019. 447 с.
16. Конституційне право України у схемах : навч. посібник. / В. І. Кафарський, І. І. Припхан. Київ : «Видавництво Ліра-К», 2013. 324 с.
17. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с.
18. Матвієнко А. С. Політико-правові засади територіальної організації держави: світовий досвід і Україна : монографія. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2015. 376 с.
19. Петришин О. В. Демократичні засади правової соціальної держави. *Право України*. 2013/2. № 8. С. 63–71.
20. Петрів І. Конституційний Суд України в механізмі захисту прав людини. *Вісник Конституційного Суду України*. 2014. № 1. С. 87–94.
21. Пильгун Н. В. Проблеми реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина в контексті функціонування принципу верховенства права в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер., Право*. 2014. Вип. 26. С. 40–43.
22. Публічне управління в умовах інституційних змін: колективна монографія / за наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.
23. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право : посібник. Ужгород. нац. ун-т. Юрид. ф-т, НДІ порівнял. публ. права та міжнар. права. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 327 с.
24. Скомороха Л. Умови належного функціонування судової влади і діяльності суддів в Україні. *Право України*. 2017. № 11. С. 199–207.
25. Скрипнюк В. М. Забезпечення ефективності функціонування системи демократичної влади: Україна і зарубіжний досвід. *Право України*. 2015. № 5. С. 72–78.
26. Смолюк А. Правова складова фахової підготовки вчителів у педагогічних коледжах. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*. 2022, № 57, Т. 2. С. 136–142. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.2.27>
27. Смолюк А. І. Формування професійної самосвідомості у студентів юридичного коледжу. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Педагогічні науки*. 2015, № 1 (302). С. 120–124.
28. Смолюк А. І., Бойчук П. М. Підготовка майбутнього вчителя: правничо-професійний аспект : монографія. Луцьк: Вид-во: «Волинська обласна друкарня», 2003. 126 с.

29. Смолюк А., Смолюк І. (2024). Дослідження готовності майбутніх педагогів до моральної підтримки учнів. *Інноваційна педагогіка*, Вип. 68, Т. 2. С. 162–169. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.2.33>
30. Смолюк А., Смолюк І. Формування гуманних відносин – складова правової соціалізації дітей. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 2023, 4, С. 10–17, DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.4.2>
31. Федоренко В. Система конституційного права України: поняття, генезис і структура. *Право України*. 2017. № 5. С. 18–26.
32. Шаповал В. М. Парламент як представницький орган. *Право України*. 2015. № 3. С. 114–134.
33. Щербанюк О. Конкурсний добір суддів: проблеми конституційної реалізації. *Право України*. 2018. № 3. С. 92–109.
34. Щетиніна Т. О. Місцеві ініціативи як інструмент громадської участі: правові аспекти та цифрова трансформація. *Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека»*. 2022. № 8 (30). С. 27-31.

11.4. Інформаційні ресурси

1. <http://lpc-dspace.org.ua> – Електронний репозитарій КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
2. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
4. <https://ombudsman.gov.ua> – Уповноважений Верховної Ради з прав людини
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
6. <https://supreme.court.gov.ua> – Верховний Суд України
7. <https://ccu.gov.ua/index.php> – Конституційний Суд України
8. <http://lib.rada.gov.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
9. <http://www.lsl.lviv.ua> – Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника
10. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
11. <https://dnrb.gov.ua> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України
12. <http://www.ukma.kiev.ua> – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»
13. <https://library.knu.ua> – Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка
14. <http://www-library.univer.kharkov.ua> – Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна
15. <http://korolenko.kharkov.com> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
16. Вступ до конституційного права: Курс онлайн-навчання. *Онлайн-платформа Prometheus*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UzhNU+CL101+2018_T3
17. Людина та держава: правила гри: Курс онлайн-навчання. *EdEra – українська студія онлайн-освіти*. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra+LAW101+law101/about>
18. Стандарти належного врядування для організацій громадянського суспільства : Курс онлайн-навчання. *Онлайн-платформа Prometheus*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:OSCE+GGSCSO101+2021_T1
19. Школа свідомого громадянина: Курс онлайн-навчання. *ВУМ: Відкритий університет майдану*. URL: <https://vumonline.ua/course/school-civic-education/>

Викладач

А. І. Смолюк